

PANUN pakinoita

KEVÄT JA TAITEILIJAT.

Kevät se heidät herättelee, taiteilijat, niinkuin herättää karpäsetkin, kummatkin jo kevättälvi, Oulun kevät olletikin. Onhan maalais—huhtikuu varsinkin lumisina vuosina lumoavaa aikaa näillä leveysasteilla, joita aurinko silloin jo katselee kutakuinkin korkealta. Mutta ei ole vikaa näin nopeastikin sulavassa kevättälveä, kun aurinko kuitenkin on entinen.

Ne taiteilijat! Heitä on Oulussa sentään aika liuta, vaikkei sitä tyhmempi heti huomaakaan. Ovat useimmat varsin hiljaisia tapauksia ja kun näyttelyhuoneistotilanne kaupungissamme on sellainen kuin on, eivät taiteilijaystävämme useinkaan pääse esiintymään. Suurnäyttelyitten — niinkuin nyt vuodentaikaisten taidepäivien näyttely — kohdalta on asia järjestyksessä, Ynnin ylähallissa on tilaa, mutta vuokraapa hänet joku yksityinen taidemaalari, niin ikävä tuli. Harvanlaisesti, kuten sanottu, taidenäyttelyitä on viime aikoina pidetty. Kevätseongin, niinsanoaksemme, avasi tuonnottain taiteilija-näyttelijä-lavastaja Sulo Ovaska viiden päivän näyttelyllään, josta kerrottu on. Lie aikeita ollut sitten muillakin, mutta ainoan autuaaksitekevän paikkan, kaupungintalon juhlasalin aulan, valtasi kohta sen jälkeen röntgenkone ja sillä siisti. Siellä saamme kyllä käydä näyttelemässä itseämme ja ihaillemassa alastomia toisiamme, mutta muuten ei ole asiaa.

Yhteinen ystävämme Aukusti Koivisto toteutti kuitenkin suunnitelmansa ja vuokrasi Ynnin alasalit, veti viimeiset vedot

uusiin töihinsä ja valikoi vanhasta tuotannostaan joukon edustavia ja vaiheista ja vaikutteista kertovia maalauksiaan. Se on siis sellainen retrospektiivinen näyttely. Retropaspek...

Tuossa on seinällä tuttu maalaus: kesävihreä rinne kiiltävine männynkylkineen, totisentummine kuusineen, vaatimattomine leppineen, pyhine pihlajapuihineen, puiden takana punainen sauna sammalta kasvavine jyrkkine paanukattoineen, saunan oikealta puolelta pilkistellen yläpihalla päin valkeita parvekepuita, vasemmalla välimerensinistä Kempeleenlahtea kaistale. Paljon kauniimpi maisema kuin tässä, sillä erilailla se Aukusti maalaa kuin minä näin eikä senpuolesta Aukustikaan osaa puoleksikaan niin ihanasti maalata tuota saunarantamaisemaa kuin se todella kesäluonnossa on, sillä se on minun oma rantasauhana ja saunaranta eikä sen välimerensineä voi kukaan liioitella.

Aukusti ja Iida Koivisto lapsineen elivät sitä kesää Oulunsalon Varjakassa asustaan muinaisen Franzénin ja sittemmin Saastamoisen kartanon, Vanhan varjakan, pääpytingissä, jossa senpuolesta asusti muitakin oululaisperheitä. Elettiin onnellista kesää 1933. En edes tiennyt, milloin taiteilija tuon tutun maiseman kankaalle ikuisti ja näin sen ensi kerran vasta neljä vuotta myöhemmin ent. oululaisperheen kauniissa helsinkiläiskodissa Töölönkirkon yläpuolella. Pyytämättäni se silloin minulle lupailtiin, sitten kun häkkelot soivat... Soivat aikanaan sotakellojen lomassa ja odottamatta tuli tuo rakas taulu. Se siitä.

Neljättäkymmentä vuotta kai Aukusti Koivisto jo on Oulua, Oulunseutua ja Oulusta käsin Lappia maalannut, joten on paikallaan tällainen laajasuuntainenkin näyttely, retrosp... paikallaan sitäkin suuremmalla syyllä, kun ei pitkäköön aikaan ole yksityisnäyttelyä ollut. Koivistot kuuluvat hyvin oleellisesti Ouluun ja Oulun elämään ja varsinkin silloin ennen kuin he olivat vielä nuorempia kuin nyt ja heillä oli se Honkalinna, heidän ja heidän kotinsa-linnansa ympärille keskittyi paljon oululaista kulttuurielämistä, ei vain taiteilijoita, vaan taiteilijaelämää yleensäkin. Tilavan kodin ovet olivat kuulemma aina auki oli hyvä tai huono aika ja avajia olikin. Joskus kävin siellä minäkin, oman silloisen ikäluokani pikku juhliissa, mutta Honkalinnan taiteilijaelämästä ja sen vaikutuksista olen kuullut vasta myöhemmin. Martti Merenmaa ja Heikki Toppila, Yrjö Koivukari ja monet muut, silloiset oululaiset runoilija-toimittajat Vilho Hyttinen ja Marttiinus Eskonpuumerkki Putaala, Arvi Järventaus, joka sinne Lappiinkin johti, Helge Lück, Juho Mäkelä ja monet monet muut. Siellä tehtiin työtä, pohdittiin elämän ongelmia, puhuttiin taidetta ja politiikkaa. Avoin on Koivistonjen kaunis koti nytkin taas uudella paikallaan Vanhassakarhussa, mutta ennen kaikkea on nyt avoinna Aukusti Koiviston näyttely Ynnillä.

Päivi:

*Huom →
Tapaaminen*